

Zienswijze gemeente Almelo – Corridor Hardenberg–Twenterand–Almelo

Met waardering hebben wij kennisgenomen van de ontwerp-Nota Ruimte. Wij stellen het op prijs dat Almelo en de Twentse regio op meerdere thema's expliciet worden herkend en benoemd: als economische hotspot, als motor van de verstedelijkingsstrategie voor Twente samen met Hengelo en Enschede, en als gebied met belangrijke regionale woningbouwopgaven. Hiermee wordt het Twentse perspectief stevig op de nationale kaart gezet.

In deze zienswijze vragen wij specifiek aandacht voor de corridor Hardenberg–Twenterand–Almelo, een economische ontwikkelingsas die bovendien belangrijke verbindingen legt tussen drie sterke regio's: Groningen, Zwolle en Twente, en daarmee cruciaal is voor brede welvaart en duurzame groei in Noordoost-Nederland. Deze corridor sluit naadloos aan bij de integrale aanpak van de Nedersaksenlijn, waarin spoorontwikkeling en gebiedsontwikkeling samen worden gezien als katalysator voor economische, ruimtelijke en sociale versterking, en waarvoor in het besluit van 6 oktober 2025 is vastgesteld dat het project de volgende fase ingaat, namelijk de MIRT-verkenning zoals door het kabinet besloten.

1. Economische versterking in een groter samenhangend systeem

Twente is een van de vier nationale hotspots voor de hightech maakindustrie. De maakindustrie in Twente is als toeleverregio sterk verbonden met waardeketens in Nederland. Deze maakindustrie is daarmee een belangrijke stuwende sector die veel sectoren bedient die van strategisch belang zijn voor het concurrentiekracht en het verdienvermogen van Nederland en Europa. Almelo beschikt over een sterke economische basis in de hightech en innovatieve maakindustrie en ruimte voor uitbreiding via de ontwikkeling van XL Businesspark 2 (ca. 75 ha netto). Samen met Hengelo en Enschede hebben de Twentse steden een belangrijke rol te vervullen, nu en in de toekomst als het gaat over onze innovatieclusters defensietechnologie, chiptechnologie en medische technologie. Samen met de economische identiteit van Hardenberg en de verbindende positie van Twenterand ontstaat een krachtige economische ontwikkelingsas die waarde toevoegt aan de nationale HTSM-keten. Almelo ligt hiermee op een knooppunt van een sterke oost-west verbinding en een sterker wordende noord-zuid verbinding.

De Nedersaksenlijn biedt daarnaast kansen voor triple-helix samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheden, en voor het versterken van toerisme en recreatie. Dit sluit aan bij nationale programma's zoals het Nationaal Programma Vitale Regio's en de verstedelijkingsstrategie Twente.

Verzoek:

Ondersteun de economische en maatschappelijke ontwikkelkansen in de corridor Hardenberg–Twenterand–Almelo door deze te verbinden aan nationale innovatie-, mobiliteits- en infrastructuurinvesteringen. Daarnaast zijn voor een succesvolle doorontwikkeling van de Twentse economische kracht investeringen en een integrale aanpak op stikstof, energie en drink- en proceswater essentieel. Daarover gaan we graag met u in gesprek.

2. Almelo als stedelijke motor in samenhang met Hengelo–Enschede

Almelo vormt samen met Hengelo en Enschede de motoren van de verstedelijkingsstrategie voor Twente. Deze stedelijke as is cruciaal voor het realiseren van een robuuste oost-west structuur

die de regio economisch en ruimtelijk versterkt. Wij spreken onze waardering uit voor de aanwijzing van Spoorzone Almelo en Aalanderveld als regionale grootschalige woningbouwlocaties. Deze locaties hebben een duidelijke regionale meerwaarde: zij dragen bij aan het versterken van het woon- en leefmilieu, het verbeteren van de bereikbaarheid en het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven. Beide locaties zijn gelegen langs de corridor Almelo-Twenterand-Hardenberg, beide gelegen langs de Nedersaksenlijn.

De realisatie van deze locaties vraagt om afspraken over middelen, fasering en randvoorwaarden. Zonder deze afspraken komt de noodzakelijke versnelling van woningbouw in de bestaande stad en langs de corridor onder druk te staan. Het is van belang dat deze locaties niet alleen lokaal, maar ook in samenhang met de bredere regionale opgave worden gefaciliteerd, zodat zij optimaal bijdragen aan de verstedelijkingsstrategie en de brede welvaart in Twente en de regio's daarbuiten.

Verzoek:

Leg in de uitvoeringsagenda concrete afspraken vast over middelen, randvoorwaarden en ondersteuning voor de uitvoering van Spoorzone Almelo en Aalanderveld.

3. Corridor Hardenberg–Twenterand–Almelo als vliegwiel voor brede welvaart

De Nedersaksenlijn is meer dan een spoorlijn: zij is een middel om brede welvaart te versterken. Dat betekent investeren in werk, onderwijs, zorg, voorzieningen, wonen, landschap en mobiliteit. De corridor Hardenberg–Twenterand–Almelo verbindt gebieden met complementaire economische profielen:

- **Hardenberg:** sterke agro-, maak- en zorgsector, met een stationsomgeving die al in ontwikkeling is.
- **Twenterand:** een ruimtelijke en functionele schakel in wonen, voorzieningen en arbeidsmarkt.
- **Almelo:** stedelijk en economisch centrum met hightech maakindustrie, een geplande schaalsprong in het stationsgebied en een ziekenhuis, dat ook één van de banenmotoren is van de stad.

Het Rijk heeft 1,9 miljard euro uitgetrokken voor de spoorse ontwikkeling van de Nedersaksenlijn tussen Groningen en Almelo. De opgave gaat echter verder dan alleen de aanleg van spoor: het betreft een integrale gebiedsontwikkeling. Doordat de huidige financiering alleen betrekking heeft op het traject Almelo–Groningen, blijft de spoorcapaciteit tussen Enschede en Almelo achter. Hierdoor kan deze corridor niet meegroeien met de stedelijke ontwikkelingen, terwijl juist aansluiting moet worden gezocht bij het nabijheidsprincipe dat het Rijk hanteert.

Een volwaardige gebieds- én spoorontwikkeling creëert een vliegwieleffect voor de economische kracht van Almelo en Hardenberg. Daarnaast versterkt zij de regionale samenhang tussen drie krachtige Noord- en Oost-Nederlandse stedelijke netwerken: Groningen, Zwolle en Twente. Dit leidt tot een robuuster Daily Urban System en draagt bij aan het verkleinen van de achterstanden in brede welvaart die in delen van deze regio's zichtbaar zijn.

Verzoek:

Daarom verzoeken wij het Rijk om de corridor Hardenberg–Twenterand–Almelo in de definitieve

Nota Ruimte te verankeren als een strategische economische en ruimtelijke ontwikkelingsas. Hiermee vragen wij het Rijk deze corridor expliciet te erkennen als essentiële schakel voor brede welvaart, regionale complementariteit en toekomstbestendige mobiliteit, en dit perspectief te betrekken bij toekomstige investeringsbeslissingen en nationale programmering.

4. Mobiliteit: knelpunten op spoor en weg belemmeren de corridor

Het DUS van Almelo loopt grotendeels via de spoorwegen in Twente, naar Zwolle en Deventer en via de toekomstige NSL naar Hardenberg. Daarnaast zijn ook de rijkswegen A1-N35/A35-N36 van groot belang.

De corridor naar het noorden wordt gedragen door twee cruciale infrastructuurlijnen: de N36 en de Nedersaksenlijn (Almelo–Hardenberg–Emmen–Groningen). Op beide verbindingen bestaan knelpunten die brede welvaart en woningbouwontwikkeling beperken:

- Vervoerders geven aan dat de maximale capaciteit van Station Almelo al is bereikt, wat op dit moment zorgt voor comfortproblemen en grote vertragingen en dit wordt nog uitdagender door goederenvervoer. Verdere groei zal problemen met zich meebrengen, waardoor het zijn rol als knooppunt richting Hardenberg, Zwolle en Deventer–Amersfoort niet volledig kan vervullen.
- Een ander mogelijk knelpunt is dat mogelijk het verplaatsen van een deel van de emplacementsactiviteiten van Arnhem naar Almelo mogelijke beperkingen meebrengen voor de doorontwikkeling van en gewenste woningbouw om het station Almelo.
- Voor de toekomstige realisatie van de Nedersaksenlijn is meer ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelruimte nodig, inclusief een goede inpassing van stations en ontsluiting van nieuwe woon- en werklocaties. Rondom station Almelo is voldoende fysieke ruimte voor een extra perron voor de gewenste capaciteitsuitbreiding, uitbreiding van fietsparkeren en P&R.
- De N36-corridor kent beperkingen in veiligheid en doorstroming en vraagt om modernisering om het nu goedwerkend DUS systeem ook in de toekomst toegankelijk en veilig te houden. De verkeersveiligheid op de N36 wordt aangepakt, echter voor het deel Vriezenveen - A35 wordt de capaciteit van de weg bereikt. Een uitbreiding naar 2x2 rijstroken is noodzakelijk om de economische bereikbaarheid te kunnen garanderen.

Daarnaast is het van belang dat de elektrificatie van Mariëenberg–Almelo en de vernieuwing van de Vechtdallijnen volgens planning in 2028 worden gerealiseerd, zodat de corridor robuust en toekomstbestendig wordt.

Verzoek:

Neem de knelpunten rond station Almelo, de ontwikkelruimte van de Nedersaksenlijn en de N36-corridor expliciet op in de uitvoeringsagenda van de Nota Ruimte.